



Верховний
Суд

Аналіз здійснення правосуддя
Касаційним кримінальним судом
у складі Верховного Суду
у першому півріччі 2026 року

З М І С Т

1. Загальні показники руху процесуальних звернень і справ у кримінальному судочинстві та про адміністративні правопорушення у Верховному Суді
2. Рух процесуальних звернень і кримінальних проваджень (справ) у Касаційному кримінальному суді у складі Верховного Суду
3. Структура розглянутих Касаційним кримінальним судом у складі Верховного Суду процесуальних звернень і кримінальних проваджень (справ)
4. Передача Касаційним кримінальним судом у складі Верховного Суду кримінальних проваджень на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду
5. Результати касаційного перегляду судових рішень у кримінальних провадженнях (справах)
 - 5.1. Результати касаційного перегляду рішень судів першої та апеляційної інстанцій
 - 5.2. Підстави скасування судових рішень у касаційному порядку
 - 5.3. Результати касаційного перегляду судових рішень у кримінальних провадженнях (справах) за розділами Особливої частини Кримінального кодексу України
 - 5.4. Результати касаційного перегляду судових рішень у кримінальних провадженнях про кримінальні правопорушення, передбачені статтями 191, 262, 308, 312, 313, 320, 357, 410 Кримінального кодексу України, а також статтями 210, 354, 364, 364-1, 365-2, 368-369-2, 206-2, 209, 211, 366-1, 366-2, 366-3 Кримінального кодексу України
 - 5.5. Результати касаційного перегляду рішень Вищого антикорупційного суду
 - 5.6. Показники здійснення правосуддя за результатами касаційного розгляду інших процесуальних звернень та кримінальних проваджень (справ)
6. Розгляд кримінальних проваджень проти основ національної безпеки, проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, військових кримінальних правопорушень судом касаційної інстанції за період з 24.02.2022 до 30.06.2026

АНАЛІЗ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ КАСАЦІЙНИМ КРИМІНАЛЬНИМ СУДОМ У СКЛАДІ ВЕРХОВНОГО СУДУ У ПЕРШОМУ ПІВРІЧЧІ 2026 РОКУ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ РУХУ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ЗВЕРНЕНЬ І СПРАВ У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ ТА ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У ВЕРХОВНОМУ СУДІ

Згідно з даними статистичних звітів Верховного Суду¹ на розгляд упродовж першого півріччя 2026 року усього **надійшло 4 043 [3 852]**² процесуальних звернень і справ кримінального судочинства та про адміністративні правопорушення, що порівняно з першим півріччям 2025 року на **5 %** більше; із них:

- кримінального судочинства – **3 952 [3 785]**;
- про адміністративні правопорушення – **91 [67]**.

Із урахуванням нерозглянутих за попередній рік справ і матеріалів, у першому півріччі цього року на розгляді Верховного Суду усього **перебувало 5 230 [5 230]** процесуальних звернень і справ кримінального судочинства та про адміністративні правопорушення, як і в першому півріччі минулого року. Із них справ і матеріалів:

- кримінального судочинства – **5 136 [5 160]**;
- про адміністративні правопорушення – **94 [70]**.

Найменування респондента	Перебувало на розгляді			у тому числі надійшло на розгляд		
	перше півріччя 2025	перше півріччя 2026	Динаміка %	перше півріччя 2025	перше півріччя 2026	Динаміка %
Касаційний кримінальний суд у складі ВС (усього), із них:	5 175	5 136	-1 %	3 807	3 969	4 %
кримінальне судочинство	5 105	5 042	-1 %	3 740	3 878	4 %
про адміністративні правопорушення	70	94	34 %	67	91	36 %
Велика Палата Верховного Суду (кримінальне судочинство)	55	94	71 %	45	74	64 %
УСЬОГО	5 230	5 230	=	3 852	4 043	5 %

Протягом першого півріччя 2026 року Верховний Суд усього **розглянув 3 693 [3 633]** процесуальних звернень кримінального судочинства та про адміністративні правопорушення (більше на **2 %**).

¹ Статистичні звіти за формами № 2-ВС «Звіт про здійснення правосуддя Великою Палатою Верховного Суду» та № 5-ВС «Звіт про здійснення правосуддя Касаційним кримінальним судом у складі Верховного Суду».

² Тут і далі у квадратних дужках наведено відповідні дані за перше півріччя 2025 року.

У тому числі Касаційний кримінальний суд у складі Верховного Суду (далі – ККС ВС) розглянув **3 636** [3 587] процесуальних звернень кримінального судочинства та про адміністративні правопорушення, Велика Палата Верховного Суду – **57** [46].

Найменування респондента	Розглянуто		
	перше півріччя 2025	перше півріччя 2026	Динаміка %
Касаційний кримінальний суд у складі ВС (усього), із них:	3 587	3 636	1 %
кримінальне судочинство	3 517	3 542	1 %
про адміністративні правопорушення	70	94	34 %
Велика Палата Верховного Суду (кримінальне судочинство)	46	57	24 %
УСЬОГО	3 633	3 693	2 %

У касаційному порядку скасовано і змінено судові рішення у кримінальних провадженнях (справах) стосовно **437** [518] осіб (менше на **16 %**). Із них у касаційному порядку скасовано і змінено саме *вироки* місцевих та апеляційних загальних судів стосовно **188** [209] осіб; у тому числі скасовано стосовно **128** [131] осіб, змінено щодо **60** [78] осіб.

У режимі відеоконференції судові провадження у ККС ВС здійснювалось у **1 275** [1 227] кримінальних провадженнях (справах).

Велика Палата Верховного Суду у порядку кримінального судочинства у режимі відеоконференції розглянула **5** кримінальних провадження.

2. РУХ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ЗВЕРНЕНЬ І КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ (СПРАВ) У КАСАЦІЙНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ СУДІ У СКЛАДІ ВЕРХОВНОГО СУДУ

До ККС ВС протягом першого півріччя 2026 року на розгляд **надійшло 3 969** [3 807] процесуальних звернень (касаційних скарг, подань, клопотань, заяв) та кримінальних проваджень (справ), що на **4 %** більше порівняно з першим півріччям 2025 року.

Із загальної кількості процесуальних звернень, що надійшли на розгляд до ККС ВС, касаційні скарги на судові рішення суду першої або апеляційної інстанції становили **79 %** [75 %], або **3 147** [2 837], що на **11 %** більше.

Кількість подань, клопотань про направлення відповідно до статті 34 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК) кримінального провадження з одного суду до іншого зменшилась на **26 %** і становила **629** [849]; їх частка у структурі процесуальних звернень, що надійшли до ККС ВС, також зменшилась до **16 %** [22 %].

РЕЗУЛЬТАТИ РОЗГЛЯДУ КАСАЦІЙНИМ КРИМІНАЛЬНИМ СУДОМ У СКЛАДІ ВЕРХОВНОГО СУДУ ПОДАНЬ, КЛОПОТАНЬ ПРО НАПРАВЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ З ОДНОГО СУДУ ДО ІНШОГО

№ з/п	Найменування показника	перше півріччя		Динаміка %
		2025	2026	
А	Б	1	2	
1	Перебувало на розгляді подань/клопотань про направлення кримінального провадження з одного суду до іншого (усього), із них:	860	644	-25 %
2	надійшло на розгляд упродовж періоду	849	629	-26 %
3	Розглянуто подань/клопотань (усього), із них:	837	623	-26 %
4	змінено підсудність	461	335	-27 %
5	% від кількості розглянутих	55 %	54 %	–
6	відмовлено у зміні підсудності	358	245	-32 %
7	% від кількості розглянутих	43 %	39 %	–
8	постановлено ухвалу про повернення подання/клопотання	14	21	50 %
9	постановлено ухвалу про залишення подання/клопотання без розгляду	4	22	у 6 р.

На **36 %** більше надійшло на розгляд до ККС ВС процесуальних звернень у справах про адміністративні правопорушення – **91** [67], проте їх частка у структурі надходження залишилася на рівні першого півріччя попереднього року – **2 %** [2 %], із них подань про визначення підсудності – **8** [6].

Частка заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами у структурі надходження збільшилася до **2 %** [1 %], або **62** [54].

Показник **середньої кількості надходження процесуальних звернень і кримінальних проваджень** у розрахунку на одного суддю ККС ВС³ у першому півріччі 2026 року становив **173** [159], що на **9 %** більше.

Із урахуванням нерозглянутих за попередній рік касаційних скарг, подань, клопотань, заяв і кримінальних проваджень (справ), у ККС ВС протягом першого півріччя 2026 року усього **перебувало** на розгляді **5 136** [5 175] процесуальних звернень та кримінальних проваджень, що на **1 %** менше порівняно з аналогічним періодом 2025 року.

Із них касаційні скарги на судові рішення суду першої або апеляційної інстанції становили **84 %** [81 %] серед загальної кількості процесуальних звернень, що перебували на розгляді ККС ВС, або **4 293** [4 188]. Частка клопотань про направлення кримінального провадження (справи) з одного суду до іншого становила **13 %** [17 %], або **644** [860].

³ Показник навантаження (тут і далі) розраховано із урахуванням середньої кількості суддів ККС ВС, які здійснювали правосуддя упродовж звітної періоду. Так, середня кількість суддів ККС ВС, які здійснювали правосуддя протягом першого півріччя 2026 року, становила **23** судді (у першому півріччі 2025 року – **24** судді).

Показник середньої кількості процесуальних звернень і кримінальних проваджень, що перебували на розгляді, у розрахунку на одного суддю ККС ВС у першому півріччі 2026 року становив 223 [216].

3. СТРУКТУРА РОЗГЛЯНУТИХ КАСАЦІЙНИМ КРИМІНАЛЬНИМ СУДОМ У СКЛАДІ ВЕРХОВНОГО СУДУ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ЗВЕРНЕНЬ І КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ

У першому півріччі 2026 року суддями ККС ВС розглянуто усього 3 636 [3 587] процесуальних звернень і кримінальних проваджень, що на 1 % більше порівняно з першим півріччям 2025 року, або 71 % [69 %] від кількості тих, що перебували на розгляді.



Структура розглянутих ККС ВС процесуальних звернень і кримінальних проваджень:

- касаційні скарги, кримінальні провадження (справи) – 78 % [73 %] від загальної кількості розглянутих, або 2 824 [2 634];
- подання, клопотання про направлення кримінального провадження з одного суду до іншого в межах юрисдикції різних апеляційних судів, а також про направлення кримінального провадження з одного суду апеляційної інстанції до іншого – 17 % [23 %], або 623 [837];
- процесуальні звернення у справах про адміністративні правопорушення – 3 % [2 %], або 94 [70];
- заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами – 2 % [1 %], або 55 [46].



Із загальної кількості розглянутих у першому півріччі 2026 року процесуальних звернень кожне шосте процесуальне звернення **повернуто** або **визнано таким, що не підлягає розгляду** з урахуванням вимог статті 383 Кримінально-процесуального кодексу України 1960 року, – **583 [567]**, або **16 % [16 %]** від розглянутих.

На **30 %** більше постановлено ухвал **про відмову у відкритті касаційного провадження** – **1 423 [1 095]**, або майже кожне третє з розглянутих процесуальних звернень. Їх частка від кількості усіх розглянутих процесуальних звернень зросла до **39 % [31 %]**. Із них **65 % [68 %]** становили ухвали з **мотивованими відмовами** у відкритті касаційного провадження – **925 [747]**.

Майже кожне п'яте процесуальне звернення (від загальної кількості тих, що перебували на розгляді) **залишено без руху** і встановлено необхідний строк для усунення недоліків – **1 049 [1 021]**.

Відкрито касаційне провадження у **1 266 [1 236]** касаційних скаргах, або **29 % [30 %]** від кількості касаційних скарг, що перебували на розгляді.

У першому півріччі 2026 року відбулося зменшення (на **16 %**) як показника **розглянутих по суті** процесуальних звернень і кримінальних проваджень – **1 568 [1 864]**, так і їх частки від загальної кількості розглянутих – **43 % [52 %]**.

Із них за касаційними скаргами на судові рішення **розглянуто по суті та здійснено перегляд рішень суду першої або апеляційної інстанції** у **950 [1 038]** кримінальних провадженнях (справах), що на **8 %** менше.

Закрито касаційне провадження відповідно до положень статті 432 КПК у **62 [61]** касаційних скаргах.

Постановлено **29** ухвал про задоволення або відмову у задоволенні **заяви про відвід (самовідвід) судді**, або **0,8 % [0,8 %]** від загальної кількості розглянутих процесуальних звернень. Із них про задоволення заяви винесено **3** ухвали (**10% [43 %]** від кількості постановлених).

За результатами розгляду процесуальних звернень і кримінальних проваджень (справ) суддями ККС ВС у першому півріччі 2026 року ухвалено **6 852 [8 761]** судових рішень.

Показник **середньої кількості розглянутих процесуальних звернень і кримінальних проваджень** у розрахунку на одного суддю ККС ВС становив **158 [149]**.

Станом на 30 червня 2026 року **нерозглянутими** залишилися **24 % [27 %]** процесуальних звернень і кримінальних проваджень (із урахуванням касаційних скарг, провадження в яких відкрито, але розгляд на кінець звітного періоду не здійснено; залишених без руху процесуальних звернень, які подано без додержання передбачених статтею 427 КПК вимог та в яких встановлено необхідний строк для усунення недоліків, тощо).

4. ПЕРЕДАЧА КАСАЦІЙНИМ КРИМІНАЛЬНИМ СУДОМ У СКЛАДІ ВЕРХОВНОГО СУДУ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ НА РОЗГЛЯД ПАЛАТИ, ОБ'ЄДНАНОЇ ПАЛАТИ АБО ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ ВЕРХОВНОГО СУДУ

Відповідно до статті 36 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Верховний Суд є найвищим судом у системі судоустрою України, який забезпечує сталість та єдність судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом. Так, для забезпечення єдності судової практики у визначених КПК випадках кримінальне провадження у касаційному порядку розглядається судовою палатою ККС ВС, об'єднаною палатою ККС ВС або Великою Палатою Верховного Суду.

У першому півріччі 2026 року у порядку частини першої статті 434¹ КПК **Перша судова палата ККС ВС** розглянула **1** кримінальне провадження із наданням висновку щодо застосування норм кримінального процесуального права.

На розгляд **об'єднаної палати ККС ВС** у порядку частини другої статті 434¹ КПК передано **9 [9]** кримінальних проваджень. Усього на розгляді об'єднаної палати ККС ВС перебувало **16 [19]** кримінальних проваджень (на **16 %** менше).

По суті розглянуто **11 [12]** кримінальних проваджень (**69 %** від кількості тих, що перебували на розгляді), із них надано висновок щодо:

- застосування норм кримінального права у **5** кримінальних провадженнях (**45 %**);
- застосування норм кримінального процесуального права у **6** кримінальних провадженнях (**55 %**).

Об'єднаною палатою ККС ВС повернуто **1 [4]** кримінальне провадження на розгляд колегії суддів для прийняття рішення по суті (**6 %**). Залишилися нерозглянутими **4** кримінальних провадження (**25 %**).

На розгляд **Великої Палати Верховного Суду** у порядку статті 434¹ КПК передано **6** [1] кримінальних провадження та **4** заяви про перегляд судових рішень за виключними обставинами.

Усього на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **17** [5] кримінальних проваджень та заяв про перегляд судових рішень за виключними обставинами, переданих ККС ВС.

Великою Палатою Верховного Суду розглянуто **4** кримінальних провадження та **3** [3] заяви про перегляд судових рішень за виключними обставинами. Повернуто на розгляд колегій суддів ККС ВС **4** [1] кримінальних провадження; залишилися не розглянутими **4** кримінальних провадження та **2** заяви про перегляд судових рішень за виключними обставинами.

Передача кримінальних проваджень на розгляд палат ККС ВС, об'єднаної палати ККС ВС та Великої Палати ВС



5. РЕЗУЛЬТАТИ КАСАЦІЙНОГО ПЕРЕГЛЯДУ СУДОВИХ РІШЕНЬ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ (СПРАВАХ)

5.1. РЕЗУЛЬТАТИ КАСАЦІЙНОГО ПЕРЕГЛЯДУ РІШЕНЬ СУДІВ ПЕРШОЇ ТА АПЕЛЯЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЙ



У першому півріччі 2026 року за касаційними скаргами на судові рішення **усього розглянуто 1 937 [1 846]** кримінальних проваджень (справ), що на **5 %** більше, ніж у першому півріччі 2025 року.

Із них **розглянуто по суті 950 [1 038]** кримінальних проваджень (справ) стосовно **990 [1 072]** осіб.

Постановлено **925 [747]** ухвал про **відмову у відкритті касаційного провадження** якщо з касаційної скарги, наданих до неї судових рішень та інших документів вбачається, що підстав для задоволення скарги немає (*мотивовані відмови у відкритті касаційного провадження* відповідно до пункту 2 частини другої статті 428 КПК України).

Закрито касаційне провадження у **62 [61]** касаційних скаргах відповідно до положень статті 432 КПК (менше на **2 %**).

Статтею 435 КПК передбачено право суду касаційної інстанції ухвалити судові рішення за результатами **письмового провадження**, якщо всі учасники процесу заявили клопотання про здійснення провадження за їх відсутності.

Упродовж першого півріччя 2026 року лише у **двох** кримінальних провадженнях ухвалено судові рішення за результатами письмового провадження. Касаційний перегляд усіх інших рішень місцевих та апеляційних загальних судів було здійснено в усному провадженні за участю сторін кримінального провадження та інших учасників судового провадження у зв'язку

з тим, що клопотань від учасників судового провадження про здійснення провадження за їх відсутності не надходило.

За результатами касаційного розгляду у задоволенні скарги відмовлено та судові рішення **залишено без зміни** у **547** [550] кримінальних провадженнях (на **1 %** менше) стосовно **553** [554] осіб. Проте їх частка від загальної кількості судових рішень, переглянутих у касаційному порядку (без урахування тих, касаційне провадження в яких закрито), збільшилася порівняно з аналогічним періодом попереднього року і становила **58 %** [53 %].

Касаційну скаргу задоволено та судові рішення **скасовано** у **322** [367] кримінальних провадженнях (менше на **12 %**) стосовно **353** [402] осіб, або **34 %** [35 %] від загальної кількості судових рішень, переглянутих у касаційному порядку.

За результатами розгляду касаційних скарг найбільший відсоток осіб⁴, стосовно яких скасовано судові рішення, зафіксовано в судах областей: *Львівської* – 55 % (скасовано 37 судових рішень із 67 переглянутих у касаційному порядку), *Київської* та *міста Києва* – 44 % (65 із 147), *Волинської* – 41 % (16 із 39), *Запорізької* – 40 % (20 із 50); найменший відсоток таких осіб відмічався в судах областей: *Чернігівської* – 17 % (5 із 29), *Сумської* – 19 % (4 із 21), *Тернопільської* – 20 % (7 із 35) та *Черкаської* – 20 % (6 із 30).

Із загальної кількості скасованих судових рішень у **15** [15] провадженнях стосовно **16** [16] осіб судові рішення **скасовано із закриттям кримінального провадження**. Їх частка від загальної кількості скасованих у касаційному порядку судових рішень дещо зросла – **5 %** [4 %]. Із них у зв'язку зі звільненням особи від кримінальної відповідальності (пункт 1 ч. 2 ст. 284 КПК) скасовано судові рішення із закриттям кримінального провадження стосовно **7** осіб (**44 %**).

Судове рішення **скасовано із призначенням нового розгляду** у **307** [352] кримінальних провадженнях стосовно **336** [386] осіб, або **95 %** [96 %] від загальної кількості скасованих у касаційному порядку судових рішень), у тому числі із призначенням нового розгляду у суді першої інстанції – у **33** [54] кримінальних провадженнях стосовно **33** [62] осіб, у суді апеляційної інстанції – у **274** [298] кримінальних провадженнях стосовно **303** [324] осіб.

Судове рішення **змінено** у **81** [121] кримінальному провадженні (менше на **33 %**) стосовно **84** [116] осіб, або **9 %** [12 %] від загальної кількості судових рішень, переглянутих у касаційному порядку.

Найбільший відсоток осіб, стосовно яких **змінено судові рішення**, зафіксовано в судах областей: *Донецької* – 25 % (змінено 1 судові рішення із 4 переглянутих у касаційному порядку), *Рівненської* – 19 % (3 із 16), *Одеської* – 17 % (7 із 42); найменший відсоток таких осіб спостерігався в судах областей: *Запорізької* – 2 % (1 із 50), *Чернігівської* – 3 % (1 із 29) та *Закарпатської* – 4 % (1 із 28). Упродовж першого півріччя 2026 року жодного рішення загальних судів

⁴ Від кількості осіб, стосовно яких переглянуто судові рішення кожного окремого регіону.

Аналіз здійснення правосуддя ККС ВС у першому півріччі 2026 року

Житомирської, Івано-Франківської та Миколаївської областей за результатами касаційного розгляду не було змінено.

РЕЗУЛЬТАТИ КАСАЦІЙНОГО ПЕРЕГЛЯДУ РІШЕНЬ СУДІВ ПЕРШОЇ ТА АПЕЛЯЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЙ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ У ПЕРШОМУ ПІВРІЧЧІ 2025–2026 РОКІВ (ЗА КІЛЬКІСТЮ ОСІБ)

№ з/п	Найменування областей (регіонів)	Загальна кількість судових рішень, переглянутих у касаційному порядку		Кількість осіб, щодо яких рішення судів першої та апеляційної інстанції:											
				скасовано				змінено				залишено без змін			
		перше півріччя		перше півріччя				перше півріччя				перше півріччя			
		2025	2026	2025		2026		2025		2026		2025		2026	
				абс.	питома вага, % *	абс.	питома вага, % *	абс.	питома вага, % *	абс.	питома вага, % *	абс.	питома вага, % *	абс.	питома вага, % *
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	АР Крим	0	0	0	–	0	–	0	–	0	–	0	–	0	–
2	Вінницька	55	51	24	43,6	17	33,3	4	7,3	3	5,9	27	49,1	31	60,8
3	Волинська	53	39	16	30,2	16	41,0	3	5,7	3	7,7	34	64,2	20	51,3
4	Дніпропетровська	88	89	38	43,2	30	33,7	10	11,4	9	10,1	40	45,5	50	56,2
5	Донецька	19	4	6	31,6	0	0,0	2	10,5	1	25,0	11	57,9	3	75,0
6	Житомирська	47	33	14	29,8	8	24,2	5	10,6	0	0,0	28	59,6	25	75,8
7	Закарпатська	14	28	8	57,1	8	28,6	0	–	1	3,6	6	42,9	19	67,9
8	Запорізька	35	50	8	22,9	20	40,0	6	17,1	1	2,0	21	60,0	29	58,0
9	Івано-Франківська	29	32	10	34,5	11	34,4	3	10,3	0	0,0	16	55,2	21	65,6
10	Київська та м. Київ	212	147	78	36,8	65	44,2	27	12,7	15	10,2	107	50,5	67	45,6
11	Кіровоградська	29	30	13	44,8	11	36,7	2	6,9	3	10,0	14	48,3	16	53,3
12	Луганська	0	0	0	–	0	–	0	–	0	–	0	–	0	–
13	Львівська	78	67	27	34,6	37	55,2	10	12,8	4	6,0	41	52,6	26	38,8
14	Миколаївська	27	13	8	29,6	5	38,5	1	3,7	0	0,0	18	66,7	8	61,5
15	Одеська	49	42	22	44,9	13	31,0	3	6,1	7	16,7	24	49,0	22	52,4
16	Полтавська	36	38	11	30,6	12	31,6	6	16,7	5	13,2	19	52,8	21	55,3
17	Рівненська	14	16	8	57,1	5	31,3	0	–	3	18,8	6	42,9	8	50,0
18	Сумська	33	21	9	27,3	4	19,0	4	12,1	3	14,3	20	60,6	14	66,7
19	Тернопільська	31	35	14	45,2	7	20,0	4	12,9	3	8,6	13	41,9	25	71,4
20	Харківська	80	65	25	31,3	25	38,5	13	16,3	4	6,2	42	52,5	36	55,4
21	Херсонська	7	16	1	14,3	4	25,0	0	–	1	6,3	6	85,7	11	68,8
22	Хмельницька	31	65	5	16,1	25	38,5	7	22,6	8	12,3	19	61,3	32	49,2
23	Черкаська	31	30	9	29,0	6	20,0	5	16,1	4	13,3	17	54,8	20	66,7
24	Чернівецька	32	31	18	56,3	9	29,0	2	6,3	5	16,1	12	37,5	17	54,8
25	Чернігівська	28	29	11	39,3	5	17,2	3	10,7	1	3,4	14	50,0	23	79,3
26	м. Севастополь	0	0	0	–	0	–	0	–	0	–	0	–	0	–
27	УСЬОГО	1 072	990	402	37,5	353	35,7	116	10,8	84	8,5	554	51,7	553	55,9

* Питома вага від загальної кількості судових рішень, переглянутих у касаційному порядку, %

5.2. ПІДСТАВИ СКАСУВАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ У КАСАЦІЙНОМУ ПОРЯДКУ



Найчастіше підставою для скасування судових рішень у касаційному порядку були **істотні порушення вимог кримінального процесуального закону (ст. 412 КПК)**. Так, у першому півріччі 2026 року з цієї підстави скасовано судові рішення стосовно **312 [328]** осіб, що на **5 %** менше. Проте їх частка порівняно з першим півріччям 2025 року значно збільшилась і становила **88 % [82 %]** у загальній кількості осіб, щодо яких судові рішення скасовано у касаційному порядку.

Найбільший відсоток скасованих судових рішень у зв'язку з істотними порушеннями вимог кримінального процесуального закону (за кількістю осіб) відмічався в судах областей: *Житомирської* – 100 % (8 із 8 скасованих судових рішень у касаційному порядку), *Закарпатської* – 100 % (8 із 8), *Миколаївської* – 100 % (5 із 5), *Одеської* – 100 % (13 із 13), *Полтавської* – 100 % (12 із 12), *Сумської* – 100 % (4 із 4), *Тернопільської* – 100 % (7 із 7), *Херсонської* – 100 % (4 із 4), *Чернігівської* – 100 % (5 із 5); найменший відсоток спостерігався в судах областей: *Івано-Франківської* – 64 % (7 із 11) та *Чернівецької* – 79 % (7 із 9).

У першому півріччі 2026 року кількість осіб, стосовно яких у касаційному порядку скасовано судові рішення через **неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність (ст. 413 КПК)**, становила **27 [37]**, що на **27 %** менше. Також відмічається і зменшення частки таких осіб у загальній кількості тих, щодо яких судові рішення скасовано у касаційному порядку – **8 % [9 %]**.

Найбільший відсоток скасованих судових рішень у зв'язку з неправильним застосуванням закону України про кримінальну відповідальність (за кількістю осіб) відмічався в судах областей: *Чернівецької* – 22 % (2 із 9 скасованих судових рішень у касаційному порядку) та *Рівненської* – 20 % (1 із 5). Із цієї підстави не було жодного скасованого у касаційному порядку рішення, ухваленого судами *Донецької, Житомирської, Закарпатської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Сумської, Тернопільської, Херсонської та Чернігівської областей*.

У зв'язку з **невідповідністю призначеного судом покарання ступеню тяжкості кримінального правопорушення та особі обвинуваченого (ст. 414 КПК)** за результатами касаційного перегляду судові рішення скасовано стосовно **4 [8]** осіб (на **50 %** менше), або **1 % [2 %]** серед загальної кількості тих, щодо яких скасовано судові рішення.

Скасовано судові рішення у зв'язку з невідповідністю призначеного судом покарання ступеню тяжкості кримінального правопорушення та особі обвинуваченого (за кількістю осіб) таких судів областей: *Івано-Франківської* – 18 % (2 із 11 скасованих судових рішень у касаційному порядку), *Кіровоградської* – 9 % (1 із 11), *Київської та міста Києва* – 2 % (1 із 65). Із цієї підстави не було жодного скасованого у касаційному порядку рішення, ухваленого судами усіх інших областей.

ПІДСТАВИ СКАСУВАННЯ У КАСАЦІЙНОМУ ПОРЯДКУ СУДОВИХ РІШЕНЬ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ У ПЕРШОМУ ПІВРІЧЧІ 2025–2026 РОКІВ (ЗА КІЛЬКІСТЮ ОСІБ)

№ з/п	Найменування областей (регіонів)	Загальна кількість рішень судів першої та апеляційної інстанцій, у яких за результатами касаційного розгляду судові рішення скасовано		Підстави скасування рішень судів першої та апеляційної інстанцій:											
				істотне порушення вимог кримінального процесуального закону (ст. 412 КПК України)				неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність (ст. 413 КПК України)				невідповідність призначеного покарання тяжкості кримінального правопорушення та особи засудженого (ст. 414 КПК України)			
		перше півріччя		перше півріччя				перше півріччя				перше півріччя			
		2025	2026	2025		2026		2025		2026		2025		2026	
				абс.	питома вага, % *	абс.	питома вага, % *	абс.	питома вага, % *	абс.	питома вага, % *	абс.	питома вага, % *	абс.	питома вага, % *
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	АР Крим	0	0	0	–	0	–	0	–	0	–	0	–	0	–
2	Вінницька	24	17	19	79,2	16	94,1	3	12,5	1	5,9	1	4,2	0	–
3	Волинська	16	16	14	87,5	14	87,5	2	12,5	2	12,5	0	–	0	–
4	Дніпропетровська	38	30	29	76,3	26	86,7	6	15,8	4	13,3	2	5,3	0	–
5	Донецька	6	0	5	83,3	0	–	1	16,7	0	–	0	–	0	–
6	Житомирська	14	8	13	92,9	8	100,0	0	–	0	–	1	7,1	0	–
7	Закарпатська	8	8	6	75,0	8	100,0	1	12,5	0	–	0	–	0	–
8	Запорізька	8	20	8	100,0	19	95,0	0	–	1	5,0	0	–	0	–
9	Івано-Франківська	10	11	6	60,0	7	63,6	4	40,0	2	18,2	0	–	2	18,2
10	Київська та м. Київ	78	65	69	88,5	61	93,8	5	6,4	3	4,6	2	2,6	1	1,5
11	Кіровоградська	13	11	12	92,3	9	81,8	1	7,7	1	9,1	0	–	1	9,1
12	Луганська	0	0	0	–	0	–	0	–	0	–	0	–	0	–
13	Львівська	27	37	23	85,2	32	86,5	2	7,4	5	13,5	0	–	0	–
14	Миколаївська	8	5	8	100,0	5	100,0	0	–	0	–	0	–	0	–
15	Одеська	22	13	21	95,5	13	100,0	1	4,5	0	–	0	–	0	–
16	Полтавська	11	12	11	100,0	12	100,0	0	–	0	–	0	–	0	–
17	Рівненська	8	5	7	87,5	4	80,0	1	12,5	1	20,0	0	–	0	–
18	Сумська	9	4	6	66,7	4	100,0	2	22,2	0	–	0	–	0	–
19	Тернопільська	14	7	10	71,4	7	100,0	2	14,3	0	–	0	–	0	–
20	Харківська	25	25	24	96,0	23	92,0	1	4,0	2	8,0	0	–	0	–
21	Херсонська	1	4	1	100,0	4	100,0	0	–	0	–	0	–	0	–
22	Хмельницька	5	25	3	60,0	23	92,0	1	20,0	2	8,0	1	20,0	0	–
23	Черкаська	9	6	8	88,9	5	83,3	1	11,1	1	16,7	0	–	0	–
24	Чернівецька	18	9	18	100,0	7	77,8	0	–	2	22,2	0	–	0	–
25	Чернігівська	11	5	7	63,6	5	100,0	3	27,3	0	–	1	9,1	0	–
26	м. Севастополь	0	0	0	–	0	–	0	–	0	–	0	–	0	–
27	усього	402	353	328	81,6	312	88,4	37	9,2	27	7,6	8	2,0	4	1,1

* Питома вага від загальної кількості судових рішень, скасованих у касаційному порядку, %

**5.3. РЕЗУЛЬТАТИ КАСАЦІЙНОГО ПЕРЕГЛЯДУ СУДОВИХ РІШЕНЬ
У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ (СПРАВАХ) ЗА РОЗДІЛАМИ
ОСОБЛИВОЇ ЧАСТИНИ КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ
У ПЕРШОМУ ПІВРІЧЧІ 2025 – 2026 РОКІВ
(за кількістю осіб)**

№ з/п	Розділи Кримінального кодексу України	Статті КК України	Кількість осіб, стосовно яких у касаційному порядку переглянуто судові рішення		Відсоток, % від загальної кількості осіб стосовно яких переглянуто судові рішення	
			перше півріччя		перше півріччя	
			2025	2026	2025	2026
1	ЗАГАЛОМ ОСІБ, ІЗ НИХ ЗА ЗЛОЧИНИ:		1 072	990	х	х
2	проти основ національної безпеки України	(109–114 ¹)	43	69	4,0	7,0
3	проти життя та здоров'я особи	(115–145)	197	189	18,4	19,1
4	проти волі, честі та гідності особи	(146–151)	3	5	0,3	0,5
5	проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	(152–156)	22	30	2,1	3,0
6	проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина	(157–184)	8	6	0,7	0,6
7	проти власності	(185–198)	238	196	22,2	19,8
8	у сфері господарської діяльності	(199–233)	27	16	2,5	1,6
9	проти довкілля	(236–254)	11	13	1,0	1,3
10	проти громадської безпеки	(255–270 ¹)	27	35	2,5	3,5
11	проти безпеки виробництва	(271–275)	1	4	0,1	0,4
12	проти безпеки руху та експлуатації транспорту	(276–292)	125	116	11,7	11,7
13	проти громадського порядку та моральності	(293–304)	14	11	1,3	1,1
14	у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення	(305–327)	114	96	10,6	9,7
15	у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації	(328–337)	29	30	2,7	3,0
16	проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян	(338–360)	35	30	3,3	3,0
17	у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку	(361–363 ¹)	3	2	0,3	0,2
18	у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	(364–370)	111	86	10,4	8,7
19	проти правосуддя	(371–400 ¹)	15	15	1,4	1,5
20	проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення)	(402–435)	19	8	1,8	0,8
21	проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	(436–447)	12	14	1,1	1,4
22	за Кримінальним кодексом України 1960 року	–	2	2	0,2	0,2
23	касаційні скарги на ухвали апеляційних судів про відмову у відкритті апеляційного провадження, на відмову у поновленні строку на апеляційне оскарження та ін.	–	16	17	1,5	1,7

5.4. РЕЗУЛЬТАТИ КАСАЦІЙНОГО ПЕРЕГЛЯДУ СУДОВИХ РІШЕНЬ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ПРО КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ СТАТТЯМИ 191, 262, 308, 312, 313, 320, 357, 410 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ, А ТАКОЖ СТАТТЯМИ 210, 354, 364, 364-1, 365-2, 368-369-2, 206-2, 209, 211, 366-1, 366-2, 366-3 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

№ з/п	ПЕРІОД	Загальна кількість осіб, судові рішення щодо яких переглянуто у касаційному порядку, із них:	судове рішення залишено без зміни	судове рішення змінено	судове рішення скасовано (усього), у тому числі:	із закриттям провадження	із направленням на новий розгляд, із них:	до суду першої інстанції	до суду апеляційної інстанції
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8
1	перше півріччя 2025	134	64	8	62	0	62	19	43
2	перше півріччя 2026	119	50	3	66	1	65	7	58
3	динаміка, % (1п2026 до 1п2025)	-11 %	-22 %	-63 %	6 %	+	5 %	-63 %	35 %

У першому півріччі 2026 року у касаційному порядку переглянуто судові рішення у **104** [116] кримінальних провадженнях **про корупційні кримінальні правопорушення** стосовно **119** [134] осіб. Їх частка від загальної кількості осіб, щодо яких за касаційними скаргами переглянуто судові рішення, дещо зменшилася порівняно з попереднім роком і становила **12 %** [13 %].

За результатами касаційного розгляду судові рішення *залишено без зміни* щодо **50** [64] осіб, або **42 %** [48 %] від кількості осіб, щодо яких переглянуто судові рішення у кримінальних провадженнях про корупційні кримінальні правопорушення.

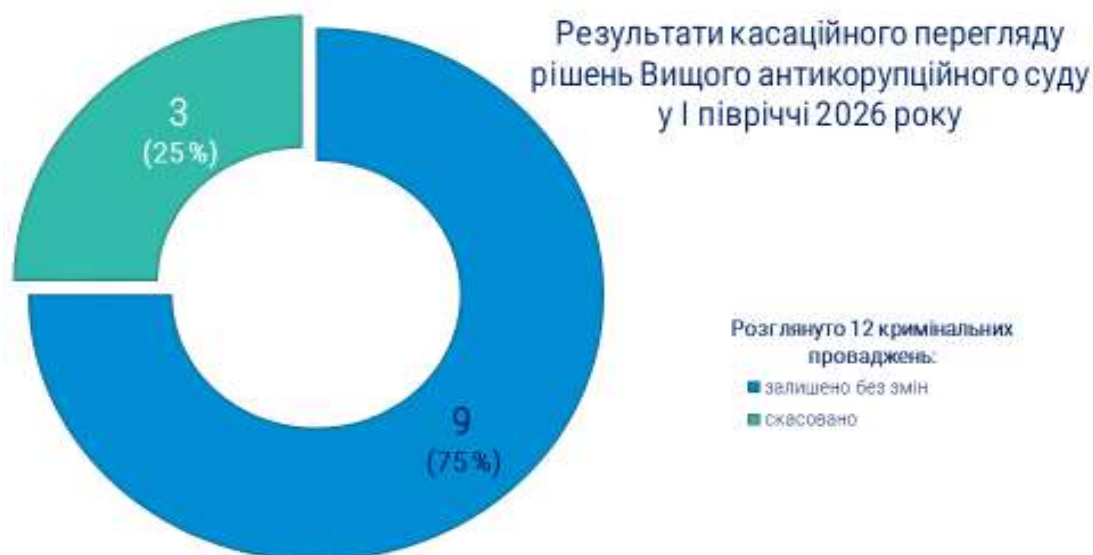
Касаційну скаргу задоволено та судові рішення *скасовано* щодо **66** [62] осіб, або **55 %** [46 %]. У тому числі скасовано із призначенням нового розгляду у суді апеляційної інстанції стосовно **58** [43] осіб, із призначенням нового розгляду у суді першої інстанції щодо **7** [19] осіб.

Змінено судові рішення щодо **3** [8] осіб, або **3 %** [6 %].

Найбільшу як кількість, так і частку у структурі переглянутих протягом першого півріччя 2026 року у касаційному порядку судових рішень про корупційні кримінальні правопорушення, становили кримінальні провадження про привласнення, розтрату майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК України) – **35 %** (42 особи); прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України) – **30 %** (36 осіб); зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України) – **10 %** (12 осіб); зловживання впливом (ст. 369² КК України) – **9 %** (11 осіб); пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК України) – **8 %** (9 осіб).

5.5. РЕЗУЛЬТАТИ КАСАЦІЙНОГО ПЕРЕГЛЯДУ РІШЕНЬ ВИЩОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО СУДУ

№ з/п	Найменування показника	РОКИ		динаміка, %
		перше півріччя 2025	перше півріччя 2026	
А	Б	1	2	3
1	Розглянуто касаційних скарг на судові рішення, ухвалені ВАКС (усього), із них:	64	70	9 %
2	відмовлено у відкритті провадження			
	п. 1 ч. 2 ст. 428 КПК України	14	25	79 %
	п. 2 ч. 2 ст. 428 КПК України	34	33	-3 %
3	розглянуто по суті (усього), із них:	16	12	-25 %
	судове рішення залишено без змін	10	9	-10 %
	судове рішення змінено	1	0	-100 %
	судове рішення скасовано (усього), у тому числі:	5	3	-40 %
	із закриттям провадження	0	0	–
	із направленням на новий розгляд до Апеляційної палати ВАКС	5	3	-40 %



Упродовж першого півріччя 2026 року у касаційному порядку розглянуто 70 [64] касаційних скарг на судові рішення, ухвалені Вищим антикорупційним судом, що на 9 % більше порівняно з аналогічним періодом попереднього року.

За результатами розгляду у відкритті касаційного провадження відмовлено у 58 [48] касаційних скаргах, або 83 % [75 %] від загальної кількості розглянутих.

Касаційне провадження відкрито та переглянуто ухвалені ВАКС судові рішення у **12 [16]** кримінальних провадженнях (на **25 %** менше).

За результатами касаційного розгляду у задоволенні скарги відмовлено та судові рішення *залишено без зміни* у **9 [10]** кримінальних провадженнях, або **75 % [63 %]** від загальної кількості переглянутих по суті у касаційному порядку кримінальних проваджень, судові рішення в яких ухвалені ВАКС.

Касаційну скаргу задоволено та судові рішення *скасовано із направленням на новий розгляд до Апеляційної палати ВАКС* у **3 [5]** кримінальних провадженнях, або **25 % [31 %]**.

5.6. ПОКАЗНИКИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ КАСАЦІЙНОГО РОЗГЛЯДУ ІНШИХ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ЗВЕРНЕНЬ ТА КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ

Упродовж першого півріччя 2026 року за результатами касаційного перегляду судових рішень у кримінальних провадженнях (справах) **звільнено з-під варті 19 [14]** осіб.

За спеціальною процедурою кримінального провадження (досудового розслідування та судового розгляду) за відсутності обвинуваченого («*in absentia*») у касаційному порядку усього розглянуто **19** процесуальних звернень і кримінальних проваджень. Із них розглянуто по суті **18** кримінальних проваджень.

У касаційному порядку перевірено судові рішення щодо **16 [12]** **неповнолітніх осіб**. Із них судові рішення *скасовано* і кримінальне провадження направлено на новий розгляд стосовно **5 [2]** підлітків (**31 % [17 %]** від кількості переглянутих). *Змінено* судові рішення стосовно **1 [3]** неповнолітньої особи, або **6 % [25 %]**. Судові рішення загальних судів залишено без *зміни* стосовно **10 [7]** неповнолітніх, або **63 % [58 %]**.

У касаційному порядку перевірено ухвалені загальними судами **виправдувальні вироки** у кримінальних провадженнях (справах) стосовно **84 [90]** осіб. За результатами касаційного розгляду виправдувальні вироки залишено без зміни стосовно **39 [41]** осіб, або **46 % [46 %]** від переглянутих. Стосовно **45 [49]** осіб судові рішення скасовано із призначенням нового розгляду, що становить **54 % [54 %]** від переглянутих.

Кількість засуджених за **вчинення тяжких та особливо тяжких злочинів**, щодо яких судові рішення було переглянуто у касаційному порядку, становила **574 [623]** особи (майже кожна друга особа). Їх частка від загальної кількості осіб, стосовно яких у касаційному порядку переглянуто судові рішення, залишилася на рівні попереднього року – **58 % [58 %]**; із них **220 [193]** осіб було засуджено за вчинення особливо тяжких злочинів (майже кожна п'ята особа).

У касаційному порядку перевірено вироки у кримінальних провадженнях (справах) стосовно **15 [18]** осіб, **засуджених до довічного позбавлення волі** за

умисне вбивство за обтяжуючих обставин, що на 17 % менше порівняно з аналогічним періодом попереднього року. За результатами касаційного розгляду стосовно всіх 15 осіб вироки залишено без зміни, або 100 % [94 %].

У першому півріччі 2026 року на розгляді ККС ВС також перебувало 65 [57] заяв про перегляд судових рішень за **нововиявленими або виключними обставинами**. За результатами їх розгляду було повернуто або постановлено ухвалу про відмову у відкритті кримінального провадження за 55 [46] заявами, або 85 % [81 %] від кількості тих, що перебували на розгляді. За 1 заявою провадження про перегляд за нововиявленими обставинами відкрито та витребувано кримінальне провадження (справу).

6. РОЗГЛЯД КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ, ПРОТИ МИРУ, БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ, ВІЙСЬКОВИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ СУДОМ КАСАЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ ЗА ПЕРІОД З 24.02.2022 ДО 30.06.2026

За період повномасштабного вторгнення рф (24.02.2022 – 30.06.2026) за **касаційними скаргами** на судові рішення усього розглянуто по суті кримінальних проваджень проти основ національної безпеки, проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, військових кримінальних правопорушень стосовно 509 осіб. Із них упродовж першого півріччя 2026 року (01.01.2026 – 30.06.2026) за **касаційними скаргами** на судові рішення усього розглянуто по суті таких кримінальних проваджень стосовно 110 осіб.

За результатами касаційного розгляду кримінальних проваджень у задоволенні скарги відмовлено та судові рішення *залишено без зміни* щодо 317 осіб (62 %). Касаційну скаргу задоволено та судові рішення *скасовано* стосовно 153 осіб (30 %). У тому числі із закриттям провадження судові рішення скасовано щодо 5 осіб, із призначенням нового розгляду у суді першої інстанції судові рішення скасовано щодо 23 осіб, у суді апеляційної інстанції – стосовно 125 осіб. Судові рішення *змінені* щодо 39 осіб (8 %).

Із загальної кількості осіб у кримінальних провадженнях у цих категоріях справ судові рішення щодо яких переглянуто у касаційному порядку, 50 % становили особи (255), засуджені за вчинення кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України (**Розділ I КК України «Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України»**). Із них найбільше за:

- *колабораційну діяльність* (стаття 111-1 КК України); у касаційному порядку усього переглянуто судові рішення стосовно 77 осіб; за результатами розгляду щодо 48 осіб судові рішення залишено без зміни; стосовно 24 осіб касаційні скарги задоволено та судові рішення скасовано із призначенням нового розгляду (із них у суді апеляційної інстанції стосовно 20 осіб); щодо 5 осіб судові рішення змінені;

– державну зраду (стаття 111 КК України); переглянуто судові рішення стосовно **84** осіб; за результатами розгляду щодо **55** осіб судові рішення залишено без зміни; щодо **23** осіб судові рішення скасовано із призначенням нового розгляду у судах першої або апеляційної інстанції; стосовно **6** осіб судові рішення змінено;

– посягання на територіальну цілісність і недоторканність України (стаття 110 КК України); усього переглянуто судові рішення стосовно **40** осіб; за результатами розгляду щодо **31** особи судові рішення залишено без зміни; стосовно **6** осіб касаційні скарги задоволено та судові рішення скасовано із призначенням нового розгляду у суді апеляційної інстанції, щодо **3** осіб судові рішення змінено;

– несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану (стаття 114-2 КК України); переглянуто судові рішення стосовно **21** особи; за результатами розгляду щодо **14** осіб судові рішення залишено без зміни; щодо **4** осіб судові рішення скасовано із призначенням нового розгляду у суді апеляційної інстанції; стосовно **3** осіб судові рішення змінено;

– пособництво державі-агресору (стаття 111-2 КК України); у касаційному порядку переглянуто судові рішення стосовно **16** осіб; щодо **9** осіб судові рішення залишено без зміни; щодо **2** осіб судові рішення змінено; стосовно **5** осіб судові рішення скасовано із призначенням нового розгляду у суді апеляційної інстанції;

– фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України (стаття 110-2 КК України); у касаційному порядку переглянуто судові рішення стосовно **8** осіб; щодо **6** осіб судові рішення залишено без зміни; щодо **2** осіб судові рішення скасовано із призначенням нового розгляду у суді апеляційної інстанції;

– дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади (стаття 109 КК України); переглянуто судові рішення щодо **6** осіб; за результатами касаційного розгляду судові рішення скасовано стосовно **3** осіб; залишено без зміни судові рішення щодо **2** осіб та змінено судові рішення стосовно **1** особи;

– диверсію (стаття 113 КК України); переглянуто та залишено без зміни судові рішення щодо **2** осіб.

За вчинення кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення) (Розділ XIX КК України «Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення)») у касаційному порядку переглянуто судові рішення стосовно **113** осіб (**22 %** від загальної

кількості осіб у кримінальних провадженнях у цих категоріях справ, судові рішення щодо яких переглянуто у касаційному порядку). Із них найбільше за:

- *самовільне залишення військової частини або місця служби (стаття 407 КК України)*; переглянуто судові рішення стосовно **53** осіб; за результатами розгляду щодо **28** осіб судові рішення залишено без зміни; стосовно **3** осіб судові рішення змінено; щодо **22** осіб судові рішення скасовано, у тому числі із закриттям провадження – щодо **3** осіб, із направленням на новий розгляд до суду першої або апеляційної інстанцій – щодо **19** осіб;

- *непокору (стаття 402 КК України)*; переглянуто судові рішення стосовно **25** осіб; за результатами розгляду щодо **14** осіб судові рішення залишено без зміни; стосовно **4** осіб судові рішення змінено; щодо **7** осіб судові рішення скасовано і направлено на новий розгляд до суду першої або апеляційної інстанцій;

- *дезертирство (стаття 408 КК України)*; переглянуто судові рішення стосовно **13** осіб; за результатами розгляду щодо **11** осіб судові рішення залишено без зміни та стосовно **2** осіб судові рішення скасовано.

За вчинення кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку (**Розділ XX КК України «Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку»**) у касаційному порядку переглянуто судові рішення стосовно **56** осіб (**11 %**). Із них за:

- *виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників (стаття 436-2 КК України)*; переглянуто судові рішення стосовно **44** осіб; за результатами касаційного розгляду щодо **24** осіб судові рішення залишено без зміни; стосовно **16** осіб судові рішення скасовано і направлено на новий судовий або апеляційний розгляд; щодо **4** осіб судові рішення змінено;

- *виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів (стаття 436-1 КК України)*; у касаційному порядку переглянуто судові рішення стосовно **7** осіб; із них щодо **2** осіб судові рішення залишено без зміни; щодо **2** осіб судові рішення змінено та стосовно **3** осіб судові рішення скасовано і направлено на новий апеляційний розгляд;

- *воєнні злочини (стаття 438 КК України)*; касаційною інстанцією переглянуто та залишено без зміни судові рішення стосовно **4** осіб;

- *пропаганду війни (стаття 436 КК України)*; переглянуто судові рішення стосовно **1** особи; за результатами касаційного розгляду судові рішення скасовано і направлено на новий апеляційний розгляд.

ВИСНОВКИ

Аналіз статистичних показників результативності здійснення правосуддя ККС ВС протягом першого півріччя 2026 року свідчить про збільшення обсягу надходження та розгляду процесуальних звернень і справ кримінального судочинства та про адміністративні правопорушення.

Таке збільшення упродовж першого півріччя цього року відбулося насамперед за рахунок обсягу надходження касаційних скарг у кримінальних провадженнях (**3 147** проти 2 837, що більше на **11 %**), а також процесуальних звернень у справах про адміністративні правопорушення (більше на **36 %**) та заяв про перегляд судових рішень за виключними обставинами (більше у **11 разів**).

Відбувається поступове (у середньому на **30 %** щороку) зменшення надходження клопотань у порядку статті 34 КПК України про передачу кримінальних проваджень з одного суду до іншого, у тому числі до відновлених судів. Так, якщо у першому півріччі 2023 року на розгляд до ККС ВС надійшло 1 998 таких клопотань, то у першому півріччі 2024 року цей показник вже становив 1 262 (менше на 37 %), у першому півріччі 2025 року – 849 (менше на 33 %, ніж у попередньому році), а в першому півріччі цього року – **629** (менше на **26 %** порівняно з аналогічним періодом попереднього року).

Також зросла кількість кримінальних проваджень, які у касаційному порядку розглянуто за спеціальною процедурою за відсутності обвинуваченого («in absentia»). Так, у першому півріччі 2026 року розглянуто **19** процесуальних звернень і кримінальних проваджень (більше на **73 %**). Із них розглянуто по суті **18** кримінальних проваджень (у **3 рази** більше).

Відбулося також збільшення кількості розглянутих кримінальних проваджень проти основ національної безпеки, проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, військових кримінальних правопорушень. Так, якщо за період з 24.02.2022 до 30.06.2025 у касаційному порядку було розглянуто таких кримінальних проваджень щодо 297 осіб, то за період з 24.02.2022 до 30.06.2026 їх кількість вже становила **509** осіб. Із них упродовж першого півріччя цього року за касаційними скаргами на судові рішення усього розглянуто по суті таких кримінальних проваджень стосовно **110** осіб.

Крім того, судді ККС ВС упродовж першого півріччя цього року, як і в попередніх роках, продовжили здійснювати моніторинг надходження і розгляду судами усіх інстанцій кримінальних проваджень зазначеної категорії, формуючи єдину судову практику щодо їх розгляду.

Отже, незважаючи на загрози, небезпеку та всі труднощі, які виникають в умовах воєнного стану, здійснення правосуддя у ККС ВС продовжує відбуватися безперервно, судді та апарат ефективно функціонують у надзвичайно складних умовах сьогодення.

